

HRVATSKA NARODNA BANKA

1290

Na temelju članka 101. stavka 2. točke 8. i članka 154. stavka 9. Zakona o kreditnim institucijama (»Narodne novine«, br. 159/2013. i 19/2015.) te članka 43. stavka 2. točke 9. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (»Narodne novine«, br. 75/2008. i 54/2013.) guverner Hrvatske narodne banke donosi

ODLUKU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O PLANOVIMA OPORAVKA KREDITNIH INSTITUCIJA

Članak 1.

U Odluci o planovima oporavka kreditnih institucija (»Narodne novine«, br. 78/2014.) u članku 2. točki 2. iza riječi »država« briše se riječ »članica«.

Točka 6. mijenja se i glasi:

»6) »pokazatelji ranog upozorenja« (engl. early warning signals) određene su referentne vrijednosti (engl. benchmarks) koje su dio internog postupka upravljanja rizicima kreditne institucije ili grupe kreditnih institucija te koje se primjenjuju za nadziranje njezine financijske situacije,«.

U točki 7. alineji e) iza riječi »državi« briše se riječ »članici«.

Članak 2.

Članak 3. mijenja se i glasi:

»(1) Plan oporavka u kojem utvrđuje mjere za poboljšanje financijskog položaja za situacije ozbiljnog financijskog poremećaja dužna je izraditi i Hrvatskoj narodnoj banci dostaviti:

1) kreditna institucija koja nije dio grupe kreditnih institucija u EU-u ni dio grupe kreditnih institucija u RH, i to na pojedinačnoj osnovi

2) matična kreditna institucija u EU-u sa sjedištem u RH ili kreditna institucija iz članka 97. stavka 2. Zakona o kreditnim institucijama (»Narodne novine«, br. 159/2013. i 19/2015.) i to za svoju grupu kreditnih institucija u RH na konsolidiranoj osnovi

3) kreditna institucija koja je članica grupe kreditnih institucija u EU-u, i to na pojedinačnoj ili potkonsolidiranoj osnovi, ako je tako odlučeno u skladu s člankom 154.c Zakona o kreditnim institucijama i naloženo rješenjem Hrvatske narodne banke i

4) kreditna institucija koja je isključena iz grupe kreditnih institucija u RH na temelju članka 19. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27. 6. 2013.), i to na pojedinačnoj osnovi.

(2) Plan oporavka koji kreditna institucija iz točaka 2. i 3. stavka 1. ovog članka izrađuje za svoju grupu kreditnih institucija u RH odnosi se na sve članice grupe, a sadržava mjere čija se provedba zahtijeva na razini matične kreditne institucije, ali i svakog društva kćeri pojedinačno (u nastavku teksta: plan oporavka za grupu).«

Članak 3.

U članku 5. stavku 2. točki 1. iza riječi »sažetak o upravljanju« dodaju se riječi »uključujući odabrane pokazatelje plana oporavka i razine utvrđene za razmatranje poduzimanja opcija iz plana oporavka,«.

U točki 2. iza riječi »uključujući sažetak ukupne mogućnosti oporavka« dodaju se riječi »te identificirane ključne funkcije i temeljne poslovne linije, pri čemu mora navesti scenarije i moguće opcije prikladne za oporavak u tim scenarijima,«.

Članak 4.

U članku 6. točki 2. alineja b) briše se.

Iza točke 3. dodaje se nova točka 4., koja glasi:

»4) o usklađenosti plana oporavka s okvirom za upravljanje rizicima kreditne institucije ili grupe, uključujući i opis pokazatelja ranog upozorenja i razina poduzimanja aktivnosti u dijelu koji se odnosi na upravljanje rizicima te obavještanje rukovodstva o tome da bi utvrđene razine pokazatelja u planu oporavka mogle biti dosegnute i«.

Dosadašnja točka 4. postaje točka 5.

Članak 5.

Članak 7. mijenja se i glasi:

»(1) Kreditna institucija dužna je u planu oporavka utvrditi pokazatelje koji otkrivaju moguće ranjivosti, slabosti ili ugroženosti različitih područja poslovanja, a osobito:

a) kapitala,

b) likvidnosti,

c) profitabilnosti i

d) profila rizičnosti, a osobito kvalitete aktive.

(2) Osim područja iz stavka 1. ovog članka kreditna institucija mora u plan oporavka uključiti tržišne pokazatelje (npr. promjenu tečaja, cijena dionica, kreditnog raspona ili kamata, odnosno najave snižavanja kreditnog rejtinga) i makroekonomske pokazatelje (npr. promjene bruto društvenog proizvoda ili kreditnog raspona države).

(3) Iznimno od stavka 2. ovog članka, kreditna institucija nije dužna u plan oporavka uključiti tržišne pokazatelje ili makroekonomske pokazatelje ako u planu oporavka detaljno i na zadovoljavajući način obrazloži zašto ti pokazatelji nisu prikladni za kreditnu instituciju s obzirom na njezinu pravnu strukturu, profil rizičnosti, veličinu i složenost poslova koje obavlja.

(4) Kreditna institucija dužna je u plan oporavka uključiti najmanje jedan pokazatelj iz svakog od područja navedenih u stavku 1. ovog članka.

(5) Pokazatelji iz stavaka 1. i 2. ovog članka odnose se na financijski položaj kreditne institucije ako je riječ o planu oporavka na pojedinačnoj osnovi ili financijski položaj grupe kreditnih institucija ako je riječ o planu oporavka za grupu.

(6) Pokazatelji moraju biti kvalitativni i kvantitativni te jednostavni za praćenje.

(7) Pokazatelji moraju biti usklađeni s pokazateljima kojima se kreditna institucija ili grupa za koju se izrađuje plan oporavka koristi u postupku upravljanja rizicima.

- (8) Pokazatelji kapitala iz stavka 1. točke a) ovog članka moraju uključivati barem stopu redovnog kapitala, stopu ukupnog kapitala i omjer financijske poluge. Iznimno, kreditna institucija može izostaviti neki od pokazatelja navedenih u ovom stavku, ako u planu oporavka detaljno i na zadovoljavajući način obrazloži zašto ti pokazatelji nisu prikladni za kreditnu instituciju s obzirom na njezinu pravnu strukturu, profil rizičnosti, veličinu i složenost poslova koje obavlja.
- (9) Pokazatelji kapitala trebaju biti odabrani na način da ukažu na značajno postojeće ili vjerojatno snižavanje iznosa i kvalitete kapitala, te na povećanje financijske poluge.
- (10) Pokazatelji likvidnosti iz stavka 1. točke b) ovog članka moraju uključivati barem:
- a) minimalni koeficijent likvidnosti – (MKL) do mjesec dana u kunama i u svim ostalim konvertibilnim valutama ukupno,
 - b) minimalni koeficijent likvidnosti (MKL) do tjedan dana u kunama i u svim ostalim konvertibilnim valutama ukupno,
 - c) koeficijent likvidnosne pokrivenosti – (LCR) u svim valutama ukupno,
 - d) koeficijent neto stabilnih izvora financiranja – (NSFR),
 - e) ako je naložen, poseban zahtjev za likvidnost iz članka 225. Zakona o kreditnim institucijama i
 - f) trošak financiranja na međubankovnom tržištu.
- (11) Pokazatelji likvidnosti moraju odražavati kratkoročnu i dugoročnu likvidnost kao i potrebe za financiranjem institucije, te ukazati na ovisnost institucije o tržištu novca i depozitima stanovništva i razlučiti likvidnost u različitim valutama ako je relevantno.
- (12) Iznimno od stavka 10. ovog članka kreditna institucija može izostaviti neki od pokazatelja likvidnosti navedenih u stavku 10. ovog članka, ako u planu oporavka detaljno i na zadovoljavajući način obrazloži zašto ti pokazatelji nisu prikladni za kreditnu instituciju s obzirom na njezinu pravnu strukturu, profil rizičnosti, veličinu i složenost poslova koje obavlja.
- (13) Pokazatelji profitabilnosti iz stavka 1. točke c) ovog članka moraju uključivati barem profitabilnost imovine (ROA), profitabilnost kapitala (ROE) i značajne gubitke s osnove operativnog rizika. Iznimno, kreditna institucija može izostaviti neki od pokazatelja navedenih u ovom stavku, ako u planu oporavka detaljno i na zadovoljavajući način obrazloži zašto ti pokazatelji nisu prikladni za kreditnu instituciju s obzirom na njezinu pravnu strukturu, profil rizičnosti, veličinu i složenost poslova koje obavlja.
- (14) Pokazatelji kvalitete aktive iz stavka 1. točke d) ovog članka moraju uključivati barem stopu porasta loših plasmana u ukupnim plasmanima i pokrivenost loših plasmana ispravicima vrijednosti. Iznimno, kreditna institucija može izostaviti neki od pokazatelja navedenih u ovom stavku, ako u planu oporavka detaljno i na zadovoljavajući način obrazloži zašto ti pokazatelji nisu prikladni za kreditnu instituciju s obzirom na njezinu pravnu strukturu, profil rizičnosti, veličinu i složenost poslova koje obavlja.
- (15) Pokazatelji kvalitete aktive moraju odraziti i kvalitetu izvanbilančnih izloženosti.
- (16) Plan oporavka mora sadržavati preciznu definiciju odabranog pokazatelja. Ako je izračun pojedinog pokazatelja propisan, kreditna institucija dužna je u planu oporavka obrazložiti svako odstupanje od propisanog načina izračuna odabranog pokazatelja.
- (17) Plan oporavka mora sadržavati obrazloženje odabira pojedinog pokazatelja i odabrane razine tog pokazatelja na kojima se razmatra poduzimanje opcija iz plana oporavka.
- (18) Razine pojedinog pokazatelja na kojima se razmatra poduzimanje opcija iz plana oporavka moraju biti postavljene tako da osiguravaju pravodobno poduzimanje opcija iz plana oporavka, pri čemu se u analizi mora voditi računa o snazi i brzini doseganja postavljenih razina.
- (19) Pokazatelji u planu oporavka i njihove razine utvrđene za poduzimanje opcija oporavka moraju biti:

- prikladni za poslovni model, strategiju i rizični profil kreditne institucije,
- primjereni veličini i složenosti poslova koje kreditna institucija obavlja,
- u mogućnosti upozoriti na situacije ozbiljnog financijskog poremećaja,
- konzistentni s postojećim okvirom upravljanja rizicima, te pokazateljima u planu kapitala, odnosno likvidnosti i planovima kontinuiteta poslovanja,
- uključeni u sustave upravljanja institucijom i
- trebaju uključivati i anticipativne pokazatelje (engl. forward looking indicators).

(20) Kreditna institucija dužna je najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, preispitati učinkovitost odabranih pokazatelja i odabranih razina njihovih vrijednosti.

Članak 6.

Dodaje se novi članak 7.a koji glasi:

»Praćenje pokazatelja u planu oporavka

Članak 7.a

(1) Kreditna institucija dužna je uspostaviti odgovarajući sustav redovitog praćenja odabranih pokazatelja te internim aktima urediti barem dinamiku i način praćenja te postupak izvješćivanja.

(2) Ako redovitim praćenjem odabranih pokazatelja kreditna institucija utvrdi da su oni dosegнули razinu utvrđenu za poduzimanje opcija iz plana oporavka, uprava kreditne institucije dužna je u roku od najviše pet radnih dana donijeti odluku o poduzimanju ili suzdržavanju od poduzimanja opcija iz plana oporavka i o njoj bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku. Ako je kreditna institucija donijela odluku o suzdržavanju od poduzimanja opcija iz plana oporavka, dužna je takvu odluku detaljno obrazložiti.

(3) Uprava kreditne institucije može donijeti odluku o poduzimanju opcija predviđenih planom oporavka, iako utvrđeni pokazatelji nisu dosegнули razinu predviđenu za poduzimanje mjera, te je o njoj bez odgađanja dužna obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.«

Članak 7.

U članku 8. iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3., koji glase:

»(2) Ključne funkcije i temeljne poslovne linije moraju biti utvrđene na dostatnoj razini granularnosti (npr. depozitno poslovanje sa stanovništvom, kreditno poslovanje sa stanovništvom, depozitno poslovanje s trgovačkim društvima i slično).

(3) Pri utvrđivanju činjenice je li pojedina funkcija ključna, kreditna institucija dužna je analizirati barem sljedeće:

- utjecaj prekida pružanja te usluge na treće strane i financijski sustav u cjelini,
- tržište predmetne usluge barem s aspekta koncentracije tog tržišta i
- mogućnost da pružanje predmetne usluge u usporedivom obujmu i kvaliteti, uz prihvatljivi trošak za klijenta, u razumnom roku preuzme drugi pružatelj usluga.«

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4.

Članak 8.

U članku 10. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Plan oporavka također uključuje opcije koje bi kreditna institucija mogla poduzeti ako je Hrvatska narodna banka rješenjem utvrdila da su ispunjeni uvjeti za ranu intervenciju iz Zakona o kreditnim institucijama. Kreditna institucija dužna je u planu oporavka jasno navesti koje opcije će razmatrati u fazi rane intervencije.«

Članak 9.

U članku 11. stavku 1. na kraju rečenice dodaju se riječi »te odrediti na kojoj je razini odabranog pokazatelja predviđeno razmatranje poduzimanja svake opcije.«

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Opcije oporavka moraju sadržavati prikaz predviđenih aktivnosti, mjera, sporazuma ili strategija iz svakog od sljedećih područja:

a) aktivnosti iz područja kapitala potrebnih za očuvanje ili ponovnu uspostavu održivosti poslovanja i financijske situacije kreditne institucije ili članica grupe obuhvaćenih planom oporavka, a čiji je glavni cilj osigurati održivost ključnih funkcija i temeljnih poslovnih linija; uključujući i sporazume i mjere čiji je glavni cilj očuvati ili ponovno osigurati potreban regulatorni kapital kreditne institucije ili regulatorni kapital na konsolidiranoj razini grupe putem vanjske dokapitalizacije i drugih internih mjera povećanja regulatornoga kapitala, a kako bi se poboljšala situacija s kapitalom kreditne institucije ili grupe za koju se izrađuje plan,

b) aktivnosti iz područja likvidnosti, uključujući sporazume i mjere za osiguravanje pristupa izvorima financiranja u kriznim situacijama radi nastavka pružanja usluga i ispunjavanja obveza po dospelosti; navedene mjere moraju sadržavati vanjske mjere i, ako je prikladno, mjere reorganizacije dostupne likvidnosti unutar grupe; izvori financiranja u kriznim situacijama moraju uključivati potencijalne izvore likvidnosti, procjenu raspoloživih instrumenata osiguranja i procjenu mogućnosti prijenosa likvidnosti unutar grupe i između pojedinih poslovnih linija, uključujući, ako je primjenjivo, analizu mogućnosti kako i kada kreditna institucija može, pod uvjetima predviđenima planom, zatražiti uporabu instrumenata središnje banke uz određivanje one imovine koja se može koristiti kao instrument osiguranja,

c) sporazuma i mjera za smanjivanje razine financijske poluge,

d) sporazuma i mjera za smanjivanje izloženosti rizicima odnosno restrukturiranje poslovnih linija, uključujući, prema potrebi, analizu moguće značajne prodaje imovine, pravnih subjekata ili poslovnih linija,

e) sporazuma i mjera s ciljem postizanja dobrovoljnog restrukturiranja obveza, pod uvjetom da to ne dovede do događaja poput neispunjenja ugovornih obveza, raskida ugovora, smanjenja vrijednosti imovine kreditne institucije ili članica grupe obuhvaćenih planom oporavka ili slično i

f) drugih mjera i strategija kojima se osigurava i ponovno uspostavlja održivost redovnog poslovanja i stabilnost financijskog položaja kreditne institucije ili članica grupe obuhvaćenih planom oporavka.«

Članak 10.

Članak 13. mijenja se i glasi:

»(1) Plan oporavka mora uključivati analizu pripremljenih mjera koje je kreditna institucija ili grupa za koju se plan izrađuje provela, planira provesti ili je njihova provedba nužna radi olakšanja provedbe ili poboljšanja učinkovitosti plana oporavka, osobito kod opcija koje zahtijevaju duži vremenski okvir ili veći broj radnja za primjenu ili kod kojih je važna pravodobna primjena da bi opcija bila učinkovita, primjerice kod različitih opcija povećanja regulatornoga kapitala ili prodaje različitih oblika imovine.

(2) Planom oporavka mora biti definiran vremenski okvir za provedbu pripremljenih mjera iz stavka 1. ovog članka.

(3) Osim pripremljenih mjera iz stavka 1. ovog članka, plan oporavka mora u sebi sadržavati i mjere za uklanjanje prepreka utvrđenih u planu oporavka, a koje su neophodne za djelotvornu provedbu opcija oporavka.«

Članak 11.

U članku 14. mijenjaju se stavci 1. i 2. i glase: